

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
Guidelines for operating the student care and assistance system of Ban
Sri Phanom School Under the Surat Thani Primary Educational Service
Area Office, Area 2

จันทิรา ชีทอง¹ และ ประภัสสร สมสathan²
Jantira Cheetong¹ and Prapatsorn Somsathan²
มหาวิทยาลัยพายัพ
Payap University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: ¹Jantira894@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาจำนวน 13 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 4.10, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.18, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) ซึ่งสะท้อนถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะชีวิต การแนะแนวอาชีพ และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในขณะที่ ด้านการส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 4.00, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69) แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในกระบวนการส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานภายนอก

แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ การใช้แบบประเมินพฤติกรรมในการคัดกรอง การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต และแนะแนวอาชีพ การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอย่างเป็นระบบ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการส่งต่อนักเรียน ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

Abstract

This study aims to examine the current situation, issues, and development guidelines for the student support system at Ban Sriphanom School, under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2. A mixed-method research approach, incorporating both quantitative and qualitative methods, was employed. The sample group consisted of 13 administrators and homeroom teachers. Research instruments included questionnaires and interviews. Data analysis utilized basic statistics such as mean and standard deviation, along with content analysis from interviews.

The findings indicate that the current implementation of the student support system is at a high level (overall mean = 4.10, standard deviation = 0.56). Among the different aspects examined, the highest mean score was found in the area of student development and promotion (mean = 4.18, standard deviation = 0.58), reflecting an emphasis on life skills development, career guidance, and moral and ethical promotion for students. Conversely, the lowest mean score was observed in the area of student referral (mean = 4.00, standard deviation = 0.69), highlighting limitations in the process of referring students to external agencies.

Development guidelines derived from the interviews include systematic student data management, the use of behavioral assessment tools for screening, the implementation of life skills development and career guidance activities, systematic prevention and intervention for student issues, and the establishment of collaborative networks with external organizations to support student referrals. The findings underscore the importance of continuous improvement to enhance the effectiveness of the student support system.

Keywords: Student Support System; Office of Surat Thani Primary Educational Service Area 2

บทนำ

จากการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหาของโรงเรียนบ้านศรีพนม พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังขาดความเป็นระบบที่ต่อเนื่องและไม่สอดคล้องตามกระบวนการและแนวปฏิบัติที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหาดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เช่น มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย การขาดเรียน การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การแต่งกายไม่เหมาะสม ความก้าวร้าว และการทะเลาะวิวาท ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นกลุ่มเสี่ยงที่สร้างปัญหาในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านจิตใจ อารมณ์ ความประพฤติ หรือแม้กระทั่งปัญหาด้านครอบครัว เด็กนักเรียนที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านและในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนถือเป็นสถานที่สำคัญในการอบรมสั่งสอนและพัฒนาทักษะชีวิตต่าง ๆ การที่เด็กจะต้องทำกิจกรรมร่วมกับครูและเพื่อน ๆ ในโรงเรียน

นั้น ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยต้องมีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบและชัดเจน รวมถึงการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก การจัดกิจกรรมและเครื่องมือที่มีคุณภาพจะเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลสำเร็จต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนบ้านศรีพนม (โรงเรียนบ้านศรีพนม, 2566)

โรงเรียนบ้านศรีพนมเป็นโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักเรียนทั้งหมด 85 คน และข้าราชการครูจำนวน 13 คน โรงเรียนดำเนินการบริหารงานตามโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหารบุคคล ฝ่ายบริหารการเงินและพัสดุ และฝ่ายบริหารทั่วไป โดยผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานบริหารทั่วไป ซึ่งต้องรับผิดชอบในการดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยตรง โรงเรียนบ้านศรีพนมตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบท ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม เช่น การทำสวนปาล์มและสวนยางพารา รายได้ของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ด้วยภาระงานที่หนักและเวลาที่จำกัด ผู้ปกครองจึงไม่สามารถดูแลบุตรหลานได้อย่างเต็มที่ การอบรมสั่งสอนและการดูแลเอาใจใส่เด็กในครอบครัวจึงค่อนข้างหละหลวม นอกจากนี้ ปัจจัยภายนอก เช่น การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร ส่งผลให้การดูแลและควบคุมพฤติกรรมของเด็กเป็นไปได้ยาก โรงเรียนยังประสบปัญหาการขาดผู้บริหารบ่อยครั้งและต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานโดยรวม จากรายงานสรุปโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนปีการศึกษา 2565 พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากปัจจัยสำคัญหลายประการ ได้แก่ ความเข้าใจของครูในบทบาทหน้าที่ ครูบางส่วนยังขาดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงขาดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการหรือวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนยังขาดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากชุมชน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารงานที่ไม่ต่อเนื่อง การขาดผู้บริหารอย่างต่อเนื่องทำให้การบริหารจัดการขาดความเป็นระบบ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานในภาพรวม ปัญหาดังกล่าวสะท้อนถึงความจำเป็นที่โรงเรียนต้องพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยการพัฒนาความรู้และความเข้าใจของครู การสร้างความร่วมมือกับชุมชน และการบริหารงานที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างแท้จริง และส่งเสริมให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในครอบครัว ชุมชน และสังคมต่อไป (โรงเรียนบ้านศรีพนม, 2567)

ผู้วิจัยจึงสนใจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปรึกษาได้นำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักเรียนในทุกด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการดำเนินงานของระบบนี้ได้รับการกำหนดอย่างชัดเจนโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งครอบคลุม 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและแก้ไข ปัญหา และการส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานที่เหมาะสม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องระบุว่า การดำเนินงานระบบนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งครูที่ปรึกษา ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการช่วยเหลือนักเรียน

2. ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาได้อย่างสมดุลในทุกด้าน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องระบุว่าระบบนี้สามารถช่วยป้องกันปัญหาด้านพฤติกรรม การเรียน และสุขภาพจิตของนักเรียนได้ โดยเฉพาะในยุคที่สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีปัจจัยเสี่ยงมากขึ้น ระบบดูแลช่วยเหลือที่เข้มแข็งจะช่วยให้โรงเรียนสามารถคัดกรองและให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยงได้อย่างทันท่วงที ในบริบทของประเทศไทย สพฐ. ได้เน้นให้ระบบนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน และช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการแก้ปัญหาที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21

3. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากแนวทางของ สพฐ. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี 5 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ 1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเพื่อให้ครูสามารถเข้าใจลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล 2. การคัดกรองนักเรียน ประเมินความต้องการ ความเสี่ยง หรือปัญหาที่อาจเกิดขึ้น โดยอาศัยเครื่องมือ

วิเคราะห์ข้อมูล เช่น แบบประเมินพฤติกรรม หรือการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เสริมสร้างศักยภาพของนักเรียนทั้งด้านวิชาการและทักษะชีวิต เช่น การแนะแนวอาชีพ การให้คำปรึกษา และการสนับสนุนด้านสุขภาพจิต 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ช่วยลดพฤติกรรมเสี่ยง เช่น โครงการต่อต้านยาเสพติด โครงการเสริมสร้างวินัย และกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม 5. การส่งต่อนักเรียน ในกรณีที่โรงเรียนไม่สามารถช่วยเหลือได้เพียงลำพัง ต้องมีการส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์สุขภาพจิต หรือหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือด้านสังคม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจนจะช่วยให้โรงเรียนสามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนหลายประการ ได้แก่ ความเข้าใจและความร่วมมือของครู ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนเองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และต้องได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการให้คำปรึกษาและการแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เช่น บุคลากร เทคโนโลยี และงบประมาณ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อมีการประสานความร่วมมือกับครอบครัวและหน่วยงานในชุมชน การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสามารถช่วยในการติดตามและประเมินผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อบันทึกข้อมูลของนักเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูที่ปรึกษาของโรงเรียนบ้านศรีพนม จำนวนทั้งสิ้น 13 คน (ข้อมูลบุคลากรโรงเรียนบ้านศรีพนม ประจำปีการศึกษา 2567) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลดำเนินการโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และแบบสอบถามควบคู่กัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์และครอบคลุมทั้งด้านเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงแนวทางที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. การสัมภาษณ์เชิงลึก ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ปัญหาที่พบ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบมาตราส่วนลิเคิร์ต 5 ระดับ และคำถามปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้
2. แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ปัญหาที่พบ และข้อเสนอแนะในการพัฒนา
3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีค่าเท่ากับ 1.00 และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เพื่อให้แน่ใจว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือและสามารถใช้เก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหาค่าแอลฟาได้ 0.916

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการในสองลักษณะ ได้แก่ การวิเคราะห์เชิงปริมาณและการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลจากแบบสอบถามจะถูกวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อสรุปแนวโน้มของข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกตจะถูกวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการถอดความ สรุปประเด็นสำคัญ และเชื่อมโยงข้อมูลกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลเทียบเกณฑ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สรุปรวม 5 ด้าน (N=13)

สรุปรวม 5 ด้าน	สภาพปัจจุบันและปัญหา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.09	0.56	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.08	0.54	มาก
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.18	0.58	มาก
4. ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน	4.16	0.70	มาก
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.00	0.69	มาก
รวม	4.10	0.56	มาก

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สรุปรวม 5 ด้านโดยรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 แปลผลว่าสภาพปัจจุบันและปัญหาอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านย่อยพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมีค่าตั้งแต่ 4.00 ถึง 4.18 แปลผลว่าสภาพปัจจุบันและปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านที่ 3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สามารถสรุปแนวทางได้ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถดูแลและพัฒนานักเรียนได้อย่างเหมาะสม โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่ปรึกษาพบว่าควรมีระบบการเก็บข้อมูลประวัติส่วนตัว พฤติกรรม ความสามารถ และปัญหาของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น การทำแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน การใช้แบบสำรวจพฤติกรรม และการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ครูได้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากขึ้น ข้อเสนอแนะที่ได้รับคือการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับบันทึกข้อมูลนักเรียนเพื่อให้สามารถติดตามความคืบหน้าของนักเรียนได้ง่ายขึ้น

2. การคัดกรองนักเรียน การคัดกรองนักเรียนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถระบุเด็กที่มีความเสี่ยงหรือมีปัญหาได้อย่างรวดเร็ว โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่ปรึกษาพบว่าปัจจุบันโรงเรียนใช้แบบประเมินเบื้องต้นจากผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่ปรึกษาและแบบทดสอบทางจิตวิทยา อย่างไรก็ตาม ควรมีการพัฒนากระบวนการคัดกรองที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้ข้อมูลจากหลายฝ่าย (ครู เพื่อน ผู้ปกครอง) และการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะคือการจัดอบรมครูให้มีความเชี่ยวชาญในการสังเกตพฤติกรรมและการใช้เครื่องมือคัดกรองที่แม่นยำมากขึ้น

3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนเป็นส่วนสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้ให้สัมภาษณ์เสนอว่าควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิต ความสามารถพิเศษ และพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียน เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตร การแนะแนวอาชีพ และการสร้างโอกาสให้นักเรียนแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง นอกจากนี้ ควรมีการบูรณาการการสอนทักษะทางสังคมและอารมณ์เข้าไปในหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ข้อเสนอแนะคือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาให้นักเรียนในหลากหลายมิติ

4. การป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียน การป้องกันปัญหานักเรียนต้องมุ่งเน้นการลดปัจจัยเสี่ยงและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่ปรึกษาพบว่า ปัญหาหลักที่พบบ่อยในโรงเรียน ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน ความรุนแรงในโรงเรียน และปัญหาครอบครัว ข้อเสนอแนะคือการพัฒนากลยุทธ์เชิงรุก เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง การสร้างโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน และการส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน สำหรับการแก้ปัญหา ควรมีระบบให้คำปรึกษาอย่างเป็นทางการ โดยอาจจัดตั้งทีมสหวิชาชีพที่ประกอบด้วยครู นักจิตวิทยา และเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาอย่างตรงจุด

5. การส่งต่อนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาที่โรงเรียนไม่สามารถดูแลได้เพียงลำพัง การส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งจำเป็น โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่ปรึกษาพบว่า ปัจจุบันโรงเรียนมีเครือข่ายในการส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตาม ควรมีการพัฒนากระบวนการส่งต่อให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานภายนอก ข้อเสนอแนะคือการสร้างระบบติดตามผลหลังการส่งต่อ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

1. การอภิปรายเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนบ้านศรีพนมมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับที่ดี โดยครูส่วนใหญ่มีการเก็บข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลและมีการติดตามพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูสามารถเข้าใจนักเรียนในบริบทที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม มีข้อค้นพบว่าการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษารายบุคคลยังมีข้อจำกัด ซึ่งอาจเกิดจากภาระงานของครูที่มีมากและเวลาที่จำกัดในการพูดคุยเชิงลึกกับนักเรียน ปัญหานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพงษ์ (2562) ที่ระบุว่าครูในหลายโรงเรียนยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญเพียงพอในการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน ดังนั้น การอบรมให้ครูมีความสามารถในการใช้เครื่องมือคัดกรองที่มีมาตรฐานจึงเป็นแนวทางที่ควรได้รับการพัฒนา ในส่วนของการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะชีวิตและคุณธรรมของนักเรียนได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองของนักเรียนยังเป็นที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม ซึ่งอาจเกิดจากการที่นักเรียนขาดเวทีแสดงออกหรือขาดการสนับสนุนด้านจิตใจที่เหมาะสม งานวิจัยของ ประภาภรณ์ คำวงศ์ (2561) ระบุว่า การพัฒนาความมั่นใจในตนเองของนักเรียนจำเป็นต้องอาศัยกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ดังนั้น โรงเรียนควรพัฒนาโครงการที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ เช่น กิจกรรมแนะแนวส่วนบุคคลและการใช้เทคนิคโค้ชชิ่ง สำหรับการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โรงเรียนมีมาตรการป้องกันปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการป้องกันการรังแกและความรุนแรง อย่างไรก็ตาม ครูยังขาดทรัพยากรและการสนับสนุนที่เพียงพอในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่พบในหลายโรงเรียนเช่นกัน งานวิจัยของ สถาบันพัฒนาเด็กและเยาวชน (2564) ระบุว่า โรงเรียนไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีนักจิตวิทยาประจำ ทำให้การช่วยเหลือนักเรียนในเชิงลึกยังมีข้อจำกัด ดังนั้น การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญภายนอกจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า โรงเรียนมีระบบส่งต่อที่ครอบคลุมและปลอดภัย แต่มักขาดการประสานงานที่มีประสิทธิภาพกับหน่วยงานภายนอก งานวิจัยของ ทิพย์สุตา (2565) พบว่า ปัญหาหนึ่งของระบบการส่งต่อนักเรียนคือ ความไม่ชัดเจนของกระบวนการปฏิบัติและขาดการติดตามผลหลังการส่งต่อ ดังนั้น การจัดทำคู่มือแนวทางและพัฒนาระบบติดตามผลหลังการส่งต่อจึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ

2. การอภิปรายเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนมควรมุ่งเน้นไปที่การใช้เทคโนโลยีและพัฒนาทักษะของครู โดยสามารถดำเนินการได้ใน 5 ด้านหลัก ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีการพัฒนา แพลตฟอร์มดิจิทัล สำหรับจัดเก็บข้อมูลนักเรียน เพื่อให้ครูสามารถติดตามพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครู เพื่อให้มีทักษะในการใช้เครื่องมือคัดกรองนักเรียนที่แม่นยำมากขึ้น ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ควรมีการพัฒนากิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง ของนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมแนะแนวและโค้ชชิ่งที่เหมาะสมกับวัย ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ควรพัฒนา เครือข่ายที่ปรึกษาและนักจิตวิทยา เพื่อให้โรงเรียนสามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และด้านการส่งต่อนักเรียน ควรมีการจัดทำ คู่มือแนวทางการส่งต่อ พร้อมพัฒนาระบบติดตามผลหลังการส่งต่อ เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป การวิจัยนี้พบว่า โรงเรียนบ้านศรีพนมมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่ในระดับดี แต่ยังมีช่องว่างที่ต้องพัฒนา โดยเฉพาะในด้านการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล การพัฒนาทักษะการคัดกรองของครู การเสริมสร้างความมั่นใจของนักเรียน การจัดหาทรัพยากรสนับสนุนการช่วยเหลือนักเรียน และการพัฒนาระบบส่งต่อนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเก็บข้อมูลและติดตามผล การอบรมพัฒนาทักษะของครู และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก จะเป็นแนวทางสำคัญในการปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

3. การอภิปรายเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าหลายโรงเรียนในประเทศไทยยังคงเผชิญกับปัญหาเดียวกันเกี่ยวกับการขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และการขาดแคลนทรัพยากรด้านเทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลและติดตามพฤติกรรมของนักเรียน อย่างไรก็ตาม โรงเรียนที่มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมักเป็นโรงเรียนที่มีการประสานงานระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ งานวิจัยของ สมิหลา สอนโพธิ์ (2562) พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการข้อมูล เช่น ระบบติดตามพฤติกรรมนักเรียนผ่านแอปพลิเคชัน ซึ่งสามารถช่วยให้ครูที่ปรึกษาสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดและทันเวลา นอกจากนี้ งานวิจัยของ รุ่งนภา สุขสำแดง (2563) ยังระบุว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยนี้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุน การพัฒนาศักยภาพของครูที่ปรึกษา การส่งเสริมบทบาทของผู้ปกครองและชุมชน และการบูรณาการแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอน หากมีการนำแนวทางเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้

โรงเรียนจะสามารถสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความครอบคลุม มีความต่อเนื่อง และสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับบุคลากรในโรงเรียน จำนวน 13 คน พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้รับการดำเนินการตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อกระบวนการอยู่ที่ 4.23 (S.D. = 0.62) ซึ่งแสดงถึงระดับความพึงพอใจในระดับสูง อย่างไรก็ตามรายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า การคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.35 (S.D. = 0.58) ในขณะที่การติดตามผลและส่งเสริมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ 3.89 (S.D. = 0.74) ซึ่งสะท้อนถึงจุดที่ต้องได้รับการปรับปรุง

2. ปัญหาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปัญหาหลักของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ (ค่าเฉลี่ย = 4.47, S.D. = 0.55) และขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับติดตามข้อมูลนักเรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.33, S.D. = 0.61) นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังมีค่าเฉลี่ยเพียง 3.92 (S.D. = 0.67) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัวให้มากขึ้น

3. แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยระบุแนวทางที่สามารถช่วยพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ 1) การพัฒนาศักยภาพของครูที่ปรึกษา โดยจัดอบรมเกี่ยวกับจิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการข้อมูลนักเรียน 2) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ผ่านกิจกรรมอบรมหรือเวิร์กช็อป เพื่อให้เข้าใจบทบาทของตนเองในการช่วยเหลือนักเรียน 3) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดตามนักเรียน เช่น การพัฒนาระบบฐานข้อมูลออนไลน์หรือแอปพลิเคชันที่ช่วยให้สามารถบันทึกและวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว 4) การตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน โดยให้มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ 5) การบูรณาการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิต ทักษะการแก้ปัญหา และการบริหารอารมณ์ให้แก่นักเรียน

4. การเปรียบเทียบผลการวิจัยกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการเปรียบเทียบผลการวิจัยกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และการขาดแคลนทรัพยากรด้านเทคโนโลยีเป็นปัญหาที่พบได้ทั่วไปในหลายโรงเรียน งานวิจัยของ สมิหลา สอนโพธิ์ (2562) ระบุว่า การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น ระบบติดตามพฤติกรรมออนไลน์ สามารถช่วยให้

ครูที่ปรึกษาดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ งานวิจัยของรุ่งนภา สุขสำแดง (2563) ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุปโดยรวม

จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติ สามารถสรุปได้ว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านศรีพนมมีการดำเนินงานที่อยู่ในระดับดี แต่ยังมีจุดที่ต้องได้รับการพัฒนา โดยเฉพาะด้านการใช้เทคโนโลยีและการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครู และผู้ปกครอง ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสร้างผลลัพธ์ที่ดีต่อพัฒนาการของนักเรียนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การพัฒนาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โรงเรียนสามารถนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน พัฒนาเครื่องมือคัดกรองให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน

1.2 การพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการคัดกรองและดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับครู เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการพัฒนาแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก โรงเรียนควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น นักจิตวิทยา สถานพยาบาล หน่วยงานด้านสวัสดิการเด็กและเยาวชน เพื่อให้สามารถส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังแหล่งช่วยเหลือที่เหมาะสมได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1.4 การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผล ควรจัดทำระบบติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อให้มั่นใจว่าแนวทางที่นำไปใช้สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนได้อย่างแท้จริง

1.5 การเผยแพร่ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี ควรนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ในสังกัดหรือหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน รวมถึงส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างโรงเรียนที่มีประสบการณ์ที่ดี

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาผลกระทบของ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 เปรียบเทียบ แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม

2.3 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของ การใช้เทคโนโลยีช่วยเหลือนักเรียน

2.4 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ การเข้าถึงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียนและผู้ปกครอง

เอกสารอ้างอิง

- ประภาภรณ์ คำวงศ์. (2561). แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มาโนช ตัญยงค์. (2564). การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุทไธสง (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รุ่งนภา สุขสำแดง. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- โรงเรียนบ้านศรีพนม. (2566). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. สุราษฎร์ธานี: โรงเรียนบ้านศรีพนม.
- โรงเรียนบ้านศรีพนม. (2567). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. สุราษฎร์ธานี: โรงเรียนบ้านศรีพนม.
- วรพงษ์. (2562). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล. วารสารการศึกษาสมัยใหม่, 15(2), 45–60.
- สถาบันพัฒนาเด็กและเยาวชน. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็กไทยในยุคดิจิทัล: แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพฤติกรรมที่เหมาะสม. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิจัยและพัฒนาเด็กและเยาวชน.
- สมิหลา สอนโพธิ์. (2562). การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าค้อ (ชุมชนประสาธศิลป) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2563. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม.

